

Sygn. akt VII U 999/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Włodzimierz Czechowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 stycznia 2018r.

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

po rozpoznaniu odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 20 maja 2016 r. znak (...)

postanawia:

1. uchylić zaskarżoną decyzję z dnia 20 maja 2016 roku znak (...);
2. sprawę przekazać do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.;
3. umorzyć postępowanie w sprawie.

Sygn. akt VII U 999/16

UZASADNIENIE

J. M., działając za pośrednictwem swojego pełnomocnika, złożył w dniu 21 czerwca 2016 r. odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziału w W. z dnia 20 maja 2016 r. znak: (...), wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 16 marca 2016 roku. W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik odwołującego wskazała, że odwołujący ze względu na stan zdrowia oraz dolegające mu schorzenia, w tym schorzenie kręgosłupa, nadciśnienie, depresję oraz cukrzycę typu II, nie może wykonywać pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami w zawodzie kucharza. Odwołujący nie może wykonywać pracy wymagającej pracy fizycznej i nie posiada żadnych kwalifikacji do wykonywania pracy umysłowej, przy czym ze względu na kłopoty z pamięcią i wymową nie kwalifikuje się do tego typu pracy. Pełnomocnik odwołującego wniosła również o przeprowadzenie dowodów z opinii biegłych adekwatnych do rozpoznanych u odwołującego schorzeń (k. 2-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 lipca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając stanowisko organu rentowego w sprawie działający w jego imieniu pełnomocnik powołał się na treść art. 57 i 58 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wskazał, że na podstawie skarżonej decyzji odmówiono przyznania

odwołującemu prawa do renty, gdyż zgodnie z orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 18 maja 2016 r. nie spełnia on kryterium niezdolności do pracy (k. 6 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 20 stycznia 2017 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o uchylene decyzji, przekazanie sprawy do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenie postępowania na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. (k. 81 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 marca 2016 r. J. M. zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W toku postępowania wszczętego tym wnioskiem odwołujący został skierowany na badanie do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 22 kwietnia 2016 r. uznał, że odwołujący się nie jest niezdolny do pracy. Po złożeniu sprzeciwu od tego orzeczenia stan zdrowia odwołującego był analizowany przez komisję lekarską ZUS, która orzeczeniem z dnia 18 maja 2016 r. również stwierdziła, iż nie jest on niezdolny do pracy. W oparciu o stanowisko komisji lekarskiej ZUS organ rentowy wydał w dniu 20 maja 2016 r. decyzję znak: (...) na podstawie której odmówił przyznania J. M. prawa do renty ze względu na fakt, iż nie jest on osobą niezdolną do pracy (wniosek o rentę k. 1 i nast. a.r., orzeczenia lekarzy orzeczników k. 17 i 31 a.r., informacja o złożeniu sprzeciwu k. 25 a.r., decyzja ZUS z 20.05.2016 r. k. 57 a.r.).

J. M. odwołał się od powyższej decyzji ZUS do tutejszego Sądu Okręgowego (k. 2-4 a.s.). W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii, neurologii, psychiatrii i psychologii na okoliczność ustalenia stanu zdrowia odwołującego (k. 9 a.s.). Biegły z zakresu neurologii wskazał, że między badaniem konsultanta neurologa ZUS w kwietniu 2016 r. oraz badaniem orzeczników ZUS istnieje różnica w postaci wystąpienia zespołu korzeniowego z odcinka lędźwiowego.

W opinii uzupełniającej z dnia 20 października 2016 r. wskazał również, że po badaniu przez lekarzy orzeczników u odwołującego wystąpiło wyraźne zaostrzenie bólowego zespołu korzeniowego, które nie było opisywane przez lekarza konsultanta w ramach badań odwołującego przeprowadzonych w ZUS. Biegły stwierdził, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy z przyczyn neurologicznych od dnia badania w sądzie, tj. od dnia 1 września 2016 r. (opinie biegłego neurologa k. 42 a.s. i 63 a.s.).

Biegły ortopeda wskazał, że odwołujący z przyczyn ortopedycznych wymaga dalszego leczenia i rehabilitacji, przy czym dolegająca mu choroba ma charakter głównie neurochirurgiczny i neurologiczny. Odwołujący cierpi na dolegliwości bólowe odcinka lędźwiowego kręgosłupa promieniujące do kończyn dolnych, zdiagnozowano u niego również wielopoziomową dyskopatię z uciskiem na korzenie nerwowe. Mimo przebytego leczenia rehabilitacyjnego nie uzyskano poprawy, co skutkowało zakwalifikowaniem go do leczenia operacyjnego. W ocenie biegłego ortopedy odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy od dnia badania w sądzie, tj. 4 października 2016 r., do dnia rozpoczęcia planowanego leczenia operacyjnego neurochirurgicznego, tj. 7 czerwca 2018 r. (opinia biegłego ortopedy k. 72-73 a.s.). Biegła psycholog stwierdziła, że na dzień badania odwołujący emocjonalnie i poznawczo prezentował obniżone funkcjonowanie w porównaniu do stanu wyjściowego, a także obniżony nastrój ze stanami lękowymi oraz zaburzenia pamięci, będące następstwem organicznego uszkodzenia (...) spowodowanego w następstwie udarów, które miały miejsce w 2005 roku. Z tych przyczyn zdaniem biegłej odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy zarobkowej od dnia badania, tj. 22 czerwca 2017 r., na okres 2 lat, tj. do 22 czerwca 2019 r. (opinia biegłej psycholog k. 135-139 a.s.). W toku postępowania stan zdrowia odwołującego był również analizowany przez biegłą neurochirurg (k. 114-115 a.s.) oraz biegłą z zakresu psychiatrii (k. 33 i 153 a.s.), nie stwierdziły one jednak podstaw do orzekania długotrwałej niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych podlegała uchyleniu, sprawa przekazaniu organowi rentowemu do rozpoznania, a postępowanie w niniejszej sprawie umorzeniu.

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub orzeczenie komisji lekarskiej ZUS i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W takim przypadku sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

Powyższy przepis stanowi wyjątek od zasady, według której sąd pierwszej instancji kontroluje tylko stan rzeczy - faktyczny i prawny - istniejący w chwili wydania decyzji przez organ rentowy. Wyjątek ten przewiduje możliwość uchylecia przez sąd decyzji organu rentowego, przekazania sprawy do rozpoznania (i ewentualnego wydania nowej decyzji) organowi rentowemu, z jednoczesnym umorzeniem postępowania sądowego w sytuacji, gdy w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji doszło do ujawnienia się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2016 r. I UZ 43/16). Wskazać należy, że w orzecznictwie istnieje pewna rozbieżność co do dokładnego znaczenia określenia „nowe okoliczności”, o którym mowa w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. O ile podkreśla się, że poprzez „nowe okoliczności” rozumie się okoliczności stanu zdrowia mające znaczenie z perspektywy ustalenia zdolności do pracy wnioskodawcy i jej stopnia, bądź jej ewentualnego braku, o tyle wskazuje się, że chodzi albo o takie schorzenia, które istniały przed wydaniem decyzji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 r., II UK 79/11; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 września 2015 r., III AUa 139/15), albo o te, które przed jej wydaniem nie istniały (zob. zdanie odrębne do wyroku wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012r., II UK 79/11, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2013 r. I UK 616/12). W obu przypadkach kładzie się jednak nacisk na fakt, że schorzenia te nie były przedmiotem analizy ani lekarza orzecznika ani komisji lekarskiej organu rentowego, lecz zostały wykazane przez ubezpieczonego dopiero po wniesieniu odwołania do sądu albo ujawnione na podstawie badań lekarskich w trakcie postępowania sądowego. Muszą one jednak zostać wykazane lub ujawnione przed zamknięciem rozprawy w sądzie pierwszej instancji (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 lutego 2016 r. III AUa 1509/15). Poglądy judykatury są również zgodne co do tego, że stwierdzenie nowych okoliczności zobowiązuje sąd do uchylenia zaskarżonej decyzji i umorzenia postępowania nie w każdej sytuacji, kiedy ubezpieczony przedstawia nowe, nieznanne wcześniej lekarzowi orzecznikowi czy komisji lekarskiej dokumenty medyczne, ale tylko wtedy, gdy mogą one stanowić o odmiennej ocenie stanu jego zdrowia (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2016 r. III AUa 629/15).

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie zaistniały podstawy do zastosowania art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Przede wszystkim należy podkreślić, że stanowisko odwołującego w całości skupiało się na zakwestionowaniu przyjętej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – na podstawie orzeczeń organów orzecznich – oceny jego stanu zdrowia. W toku postępowania pełnomocnik odwołującego podnosiła okoliczności zdrowotne odwołującego, przedstawiła w sposób szczegółowy opis poszczególnych schorzeń i przebieg ich leczenia, wskazując jednocześnie na brak możliwości podjęcia zatrudnienia zgodnie z posiadanymi przez niego kwalifikacjami. Tym samym zdaniem Sądu uprawnione jest stwierdzenie, że odwołanie ubezpieczonego opierało się wyłącznie na zarzutach dotyczących orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS, które stanowiło podstawę rozstrzygnięcia w zaskarżonej decyzji. W ocenie Sądu nie było również wątpliwości co do tego, że w toku postępowania ujawniły się nowe okoliczności dotyczące stanu zdrowia ubezpieczonego,

o których mowa w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., które mają wpływ na ustalenia w zakresie jego zdolności do pracy. Jak wynika z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii, ortopedii stan zdrowia odwołującego po wydaniu skarżonej decyzji uległ pogorszeniu w stopniu uzasadniającym orzeczenie niezdolności do pracy od daty badań przeprowadzonych przez poszczególnych biegłych. Co prawda rozpoznane u odwołującego schorzenia mają charakter wieloletni, przewlekły, jednakże stopień zaawansowania rozpoznanych u odwołującego schorzeń poprzednio nie wywoływał długotrwałej niezdolności do pracy odwołującego. Ponadto w aktach organu rentowego znajduje się jedynie informacja, że odwołujący dwukrotnie korzystał z rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS przede wszystkim w związku ze schorzeniami kręgosłupa i wywołanym nim przewlekłym zespołem bólowym, brak natomiast informacji o schorzeniach o podłożu psychologicznym, na które wskazała biegła psycholog w swojej opinii (k. 135-139 a.s.). Komisja lekarska ZUS analizowała stan zdrowia odwołującego pod kątem schorzeń psychiatrycznych i podjętego w tym zakresie leczenia, jednakże schorzenia natury psychologicznej nie wchodziły w zakres badania przez komisję.

Mając na względzie powyższe okoliczności uchylenie zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przekazanie sprawy organowi rentowemu do rozpoznania, przy jednoczesnym umorzeniu niniejszego postępowania, było zasadne. W przypadku bowiem stwierdzenia przez sąd, iż w sprawie pojawiły się po dniu złożenia odwołania nowe okoliczności – a więc nowe fakty czy nowe dowody dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy, sąd nie może wyrokować na podstawie nowych okoliczności, ale nie może również wyrokować z ich pominięciem. Sąd uchylając zaskarżoną decyzję i przekazując organowi rentowemu sprawę do rozpoznania daje ubezpieczonemu możliwość po raz kolejny rozpoznania jego wniosku tym razem jednak z uwzględnieniem nowych okoliczności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2006 r. I UK 316/06).

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.

SSO Włodzimierz Czechowicz

Zarządzenie: (...)

(...)